

3. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЯВІВ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

УДК 368

В.М. Дарков,
Голова Правління Громадської організації
«Всеукраїнське об'єднання споживачів страхових послуг
«Страховий захист»

НОВА МОДЕЛЬ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ СПОЖИВАЧІВ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Система – це сукупність складових, які взаємопов'язані між собою, досягненням спільної мети та виконанням однорідних завдань.

Захист – це дії чи заходи щодо попередження та запобігання негативним явищам, їх виявлення та фіксація, задля відновлення попереднього становища та відшкодування завданої шкоди.

Захист прав та законних інтересів споживачів страхового ринку – це дії чи заходи задля:

- законодавчого забезпечення їх прав та законних інтересів;
- попередження та запобігання фактів порушення їх прав та законних інтересів;
- виявлення та фіксація таких фактів;
- відновлення їх порушених прав та законних інтересів і визначення розміру завданої шкоди;
- справедливого та достатнього відшкодування чи компенсації збитків потерпілим споживачам.

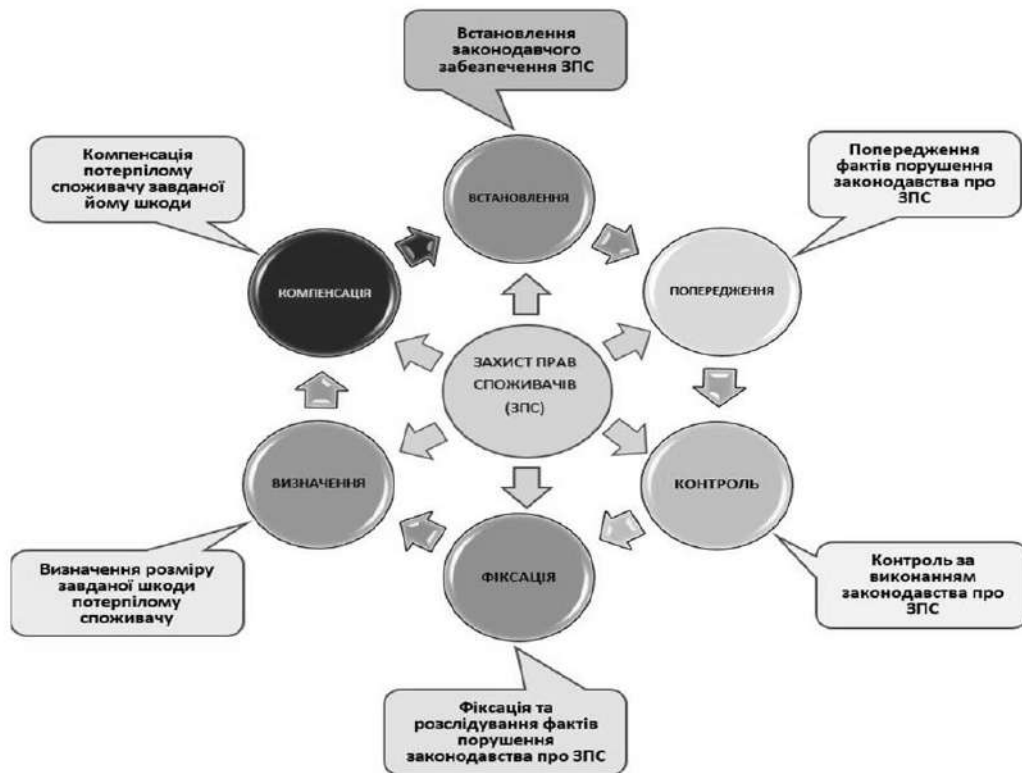

Рис. 1. Складові захисту прав споживачів страхового ринку

Споживачами страхових та пов'язаних з ними послуг є – дієздатні фізичні особи, які заявили про свій намір отримати послуги на страховому ринку або отримують їх на підставі закону чи договору, укладеного з їх надавачем, у власних інтересах або в інтересах іншої фізичної особи.

На ринках страхових послуг споживачем є:

- дієздатна фізична особа, яка заявила про свій намір укласти договір страхування – заявник;
- дієздатна фізична особа, яка уклала зі страховиком договір страхування – страхувальник;
- дієздатна фізична особа, яка визначена договором страхування для отримання страхової виплати – вигодонабувач;
- дієздатна фізична особа, майновий інтерес якої забезпечений страховим захистом – застрахована особа.

Споживачі страхових та пов'язаних з ними послуг є пріоритетним учасником страхового ринку.

Споживачі послуг на страховому ринку мають наступні права:

- захист державою своїх прав та законних інтересів, у т.ч. їх судовий захист;
- вибір надавача страхових та пов'язаних з ними послуг на підставі конкуренції;
- отримання якісних та безпечних послуг на страховому ринку;
- законну, точну та достовірну рекламу страхових та пов'язаних з ними послуг;
- отримання доступної та достатньої інформації про послугу страхового ринку і її надавача для прийняття свого обґрунтованого рішення про її отримання;
- ознайомлення з умовами надання страхової та пов'язаних з нею послугою та проекту договору до його укладання, а також їх узгодження;
- можливість отримання доступного, справедливого та незалежного вирішення спору з надавачем у досудовому порядку;
- дострокового припинення укладеного договору на справедливих умовах, визначених законом або договором;
- відшкодування або компенсацію шкоди, завданої надавачем послуги на страховому ринку;
- участь в об'єднаннях споживачів послуг страхового ринку задля громадського захисту своїх прав та лобіювання законних інтересів;
- інші права передбачені законодавством або умовами договору.

Споживачі послуг на страховому ринку мають законні інтереси щодо:

- державного захисту та ринкового сприяння у захисті своїх прав та законних інтересів, а також громадського контролю за їх виконанням;
- участі в функціонуванні страхового ринку як особисто так і через громадські об'єднання споживачів задля прийняття справедливих та гармонійних стандартів надання та отримання його послуг від їх надавачів, а також правил їх поведінки на страховому ринку;
- отримання якісних та безпечних послуг страхового ринку, які

підвищить його майновий стан, а не завдадуть матеріальної та моральної шкоди;

- сучасної, необтяжливої та позитивної процедури придбання та отримання послуг на страховому ринку;

- справедливого досудового та судового розгляду спорів з надавачами послуг страхового ринку;

- отримання пільгових умов переукладання договорів про надання послуг, які отримують споживачі на підставі сумлінного виконання своїх обов’язків за попередній час;

- інші законні інтереси, які не суперечать законодавству або умовам договору.

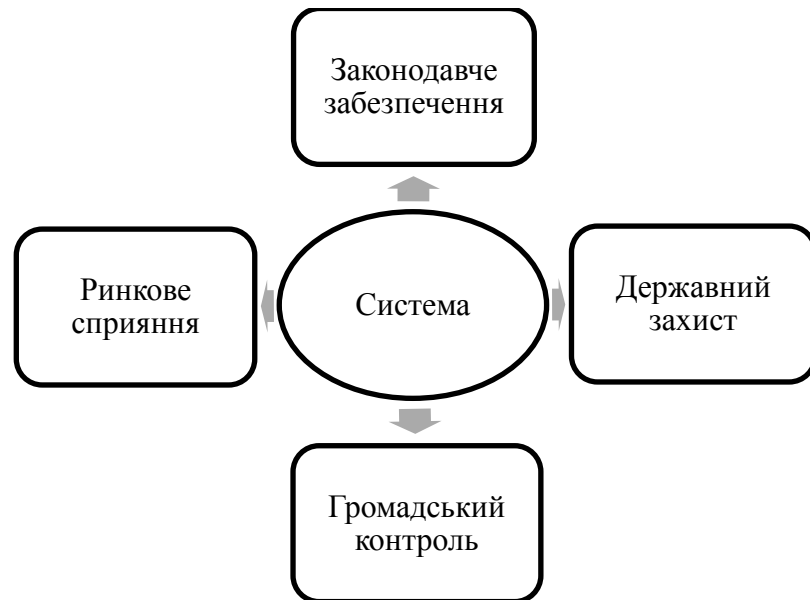

Рис. 2. Нова модель системи захисту прав та законних інтересів споживачів страхового ринку (система)

Мета розбудови нової моделі Системи – забезпечення високого рівня захисту прав та законних інтересів споживачів послуг страхового ринку в Україні.

Завдання розбудови нової моделі Системи:

- функціонування страхового ринку на підставі спеціального закону «Про страховий ринок в Україні», з обов’язковим визначенням прав, обов’язків та відповідальності його учасників ринку, у т.ч. його споживачів, а також його

складових та інфраструктури;

➤ утворення спеціального уповноваженого державного органу з питань захисту прав та законних інтересів споживачів, за наявності в якому окремого підрозділу Департаменту захисту прав та законних інтересів споживачів фінансових послуг;

➤ розбудова наступних підсистем:

– попередження та запобігання фактам порушення прав та законних інтересів споживачів страхового ринку;

– виявлення та фіксація фактів порушення прав та законних інтересів споживачів страхових та пов'язаних з ними послуг;

– гарантування виконання зобов'язань, прийнятих надавачами послуг на страховому ринку;

– досудового вирішення спорів зі споживачами послуг на страховому ринку;

➤ створення загальноукраїнського інформаційно-консультаційного веб-центру споживачів за наявності окремого спеціального розділу для споживачів послуг страхового ринку.

УДК 336.77

І.О. Доценко,

к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Хмельницький національний університет,
innochka.docenko@gmail.com

В.С. Буцало,

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня,
Хмельницький національний університет,
butsal@gmail.com

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Іпотечні банківські кредити посідають значне місце в механізмі фінансування нерухомості комерційного чи некомерційного призначення, та є